СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК · UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

Ч. 30. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 14-го ЛЮТОГО 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 14, 1987 No. 30. VOL. XCIV.

НАДІЮТЬСЯ НА ДАЛЬШІ ЗВІЛЬНЕННЯ

Ню Йорк (ЗП УГВР). — Як повідомляють дослідники, в Совєтському Союзі протягом 1986 року було звільнено достроково близько 30 політв'язнів. За перші п'ять з половиною тижнів 1987 року звільнили достроково ще 40. Крім того, приблизно про 10 відомо, що їх мають звільнити найближчим часом. Звільнення відбувалися в трьох політичних таборах Пермської області, в Мордовському жіночому таборі і в Чистопольскій тюрмі.

Як розповідає ленінградець Лєв Волохонскій, один із засновників Вільного міжпрофесійного об'єднання трудящих (російське скорочення СМОТ), у 35-му Пермському таборі (ВС-389/35), звідки його звільнили, залишилося всього два політв'язні: В. Погорільний з Ленінграду і таджик Рахім Халіков. Решту ув'язнених за статтею 70 Карного кодексу РСФСР, або її відповідниками, всіх звільнили 5-го лютого. Штрафний ізолятор закрили, сторожу зняли. Табір спорожнів. Із цеху виносили швацькі машини, а щоб не тріснули опалювальні труби, прислали для догляду кримінальних в'язнів із сусіднього табору.

Усіх політв'язнів цього табору звільнили на підставі указу Президії Верховної Ради СССР з 2-го лютого. Їм видали пашпорти, забрані під час арештів, і всіх разом, одним поїздом відправили домів, пояснивши, що вони можуть їхати до своїх родин, якщо навіть родини живуть у Москві, або в Ленінграді.

Серед звільнених: 7 москвичів (троє з них відбували терміни за видання „Хроніки сучасних подій", один — за редагування правозахисного видання „В"; двоє — за авторство самвидавних творів, опублікованих за кордоном; один — керівник групи п'ятидесятників „Право на еміґрацію" і один — за спробу створити підпільну соціял-демократичну партію). З п'яти звільнених ленінградців, два — члени СМОТ; один — літературознавець; один — ув'язнений за поширення самвидаву і тамвидаву і один — відмовник. З інших міст і областей РСФСР повернулося ще кілька в'язнів. Крім керівника групи „Прав на еміґрацію" Василя Бараца, звільнили ще одного п'ятидесятника з Ростова-на-Дону Петра Голікова. З ув'язнених евангельських християн-баптистів (найчисельніша група релігійних в'язнів — близько 150 осіб) звільнили тільки Петра Румачика з Московської області.

Крім тих, що повернулися в різні місця РСФСР, звільнено двох естонців (Лаглє Парек і Гейкі Агонена) і двох латвійців — Яніса Рожкальнса і поета Гунсара Фрайманіса. Трьох литовців (Атанас Терляцкас, Владас Ляпеніс і Яніс Рожкальнс) звільнили з таборів і заслання при кінці 1986 року.

Це не повний перелік тих з-поза України, про яких звільнення стало відомо останнім часом.

З України звільнено 10 чоловік. Першою звільнили достроково в Києві поетесу Ірину Ратушинську, напередодні зустрічі в Рейкявіку. 5-го лютого з 37-го Пермського табору звільнили київського журналіста Віталія Шевченка, ув'язненого в 1980 році за причетність до позацензурного видання „Український вісник", на 11 років табору і заслання. Разом з ним із малої зони 37-го табору на Уралі звільнено Миколу Ігнатенка, ув'язненого в 1981 році на 11 років табору і заслання — він із Канева Черкаської области. З великої зони табору ВС-389/37 на волю вийшов, як повідомляють, засновник Ініціятивної групи захисту прав віруючих і Церков в Україні Йосип Тереля, востаннє засуджений у 1985 році на 12 років табору і заслання. Його дружина з трьома малими дітьми живе в селі Довге на Закарпатті. З 35-го Пермського табору вийшов на волю Зорян Попадюк, бабуся якого мешкає в Самборі (більше З. Попадюк близької родини не має). Попадюк був студентом Львівського університету, коли його в 1973 році заарештували вперше за видання студентського журналу „Поступ". Тоді його засудили на 12 років табору і заслання. Однак, під час п'ятирічного заслання хворого на туберкульозу легень З. Попадюка заарештували вдруге в селі Саралжин, Казахстанська ССР і

(Закінчення на стор. 4)

Совєтська преса називає фільм „Амеріка" провокацією

Москва. — В останньому часі совєтські газети й інші засоби масової інформації повели сильну пропаґандивну атаку на випродукований телекомпанією Ей-Бі-Сі, фільм п.з. „Амеріка", частини якого розпічнуть передавати в неділю, 15-го лютого цього року. Фільм „Амеріка" зображує З'єднані Стейти Америки після 10-річної окупації її території совєтськими військами, які зуміли за відносно короткий час, якщо говорити про історичну перспективу, зруйнувати не тільки матеріяльні надбання багатьох поколінь, але психологічно вплинути на хід думки відповідної частини американського суспільства.

Газета „Правда", орган Центрального Комітету КПСС, надрукувала у числі з 1-го лютого статтю Н. Ларіонова під заголовком: „Ні, не фантазія — провокація!" Автор в першу чергу опрокидує думку продуцентів, що фільм є тільки політичною фантазією, створеною на підставі довгого спостереження автора скрипту за розвитком комуно-московської тоталітарної системи на протязі 70 років, яка не тільки знищила й поневолила багато волелюбних народів після Першої світової війни, але накинула ярмо неволі країнам Східньої і Центральної Европи з метою продовжувати свій імперіялістичний марш далі на Захід, вже не тільки в Европі, але також в Азії і Африці та Південній, зокрема Центральній Америці.

Н. Ларіонов називає фільм „Амеріка" „чистої води політикою", або, якщо бути цілком точними — „політичною провокацією", Ларіонов обурюється, що автор і продуценти називають у фільмі Совєтський Союз „тоталітарною державою", де „люди не користуються демократичними свободами, задихаються від браку свіжого повітря". Таке пояснення й така інтерпретація „нашої системи", — пише далі Ларіонов, — є зумисною провокацією і вихованням американців в дусі ненависти до нашого народу". Н. Ларіонов, як виходить з тексту, навіть не вживає слова „народи", а систематично повторяє слово „народу", тобто одного „совєтського народу".

Фільм „Амеріка", — каже совєтський автор, — являється наглядним прикладом, як кінотеатри і телевізія, поставлені на службу воєнної промисловости, виправдують перегони в озброєнні, підсилюють ненавість в американців до інших народів, поширюють дезінформацію".

Щоб надати своїм твердженням більшої вартости, Н. Ларіонов твердить, що „цій провокації сприяли кола Пентагону", бо, мовляв, сам секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер, явно виступає проти всяких договорів з СССР. „Змисл і ціль фільму 'Амеріка', — пише автор, ясні і зрозумілі навіть дитині". Він додає, що „знаючи про провокативний зміст телефальшивки, чесна Америка у принципі відкидає його". Ларіонов говорить навіть про якісь „масові" демонстрації під будинком Ей-Бі-Сі в Ню Йорку, про неґативну реакцію колишнього амбасадора ЗСА до СССР Джорджа Кеннана і твердить, що інша американська кампанія „Ті-Бі-Ес" показуватиме в тому самому часі позитивні сторінки СССР і корисну співпрацю обидвох країн.

У Вашінґтоні відбудеться концерт Д. Теліжин

Вашінґтон (Т.К.). — Тут в неділю, 15-го лютого ц.р., в год. 2-ій по полудні, відбудеться концерт молодої української піяністки Дарії Теліжин, дохід з якого йде на Американське товариство боротьби з раком, з призначенням на фонд пізнання причин вибуху у Чорнобилі.

Концерт цей є одним із ряду, що їх в 1986-87 роках дає ця молода українська піяністка, щоб в цей спосіб зложити в дарі жертвам катастрофи у Чорнобилі те, що в неї найцінніше: свій талант. Тому саме вона рішила дати гроші з усіх задуманих концертів на американське протиракове товариство.

Про цей її шляхотний задум „Свобода" писала ще минулого року, коли вона дала свої перші концерти на ту ціль. В останньому часі відбулися чотири її концерти у Вашінґтоні у приміщеннях музичних шкіл і церков, але українських слухачів на цих концертах було доволі мало.

Запланований на неділю, 15-го лютого ц.р., концерт в залі українського собору Пресвятої Родини при Гервуд ровд є призначений саме для української публіки, а його час і місце догідні для всіх українців, що живуть у метрополітальній окрузі. Цим разом дохід призначений на фонд потрібний для зреалізування пляну концертів у 1987 році та на шукання відповідей на ряд досі відкритих питань відносно чорнобильської катастрофи та її наслідків для населення.

Дарія Теліжин, дочка українських батьків, перейшла професійний вишкіл у найкращих музичних школах Канади, ЗСА і Франції. Тепер вона перебуває на терені Вашінґтону.

Доля закладників залишається невиясненою

Єрусалим. — З різних повідомлень, що надходять з Бейруту і Єрусалиму, між зацікавленими сторонами тривають інтенсивні переговори про долю чотирьох професорів Бейрутського університету, захоплених ливанською проіранською організацією Ісламський джигад.

Речники ізраїльського уряду відмовляються відповідати на запитання репортерів, признаючи лише, що переговори тривають. Такої тактики ізраїльтяни дотримувалися в усіх сімох випадках обміну своїх полонених вояків на палестинців, що перебували в ізраїльських тюрмах.

Відділ Міжнародного Червоного Хреста в Бейруті повідомив, що представники Ісламського джигаду передали список 310 ливанців і 90 палестинців, що перебувають в ув'язненні.

Репортерка газети „Вашінґтон Пост" Нора Бустені повідомила з Бейруту, що полонених ливанців тримають в таборі Кіям, який знаходиться в зоні безпеки і контролюється армією півдня Ливану.

Більшість палестинців перебуває в ізраїльській в'язниці Атліт. Троє з них засуджені до довічного ув'язнення за участь в диверсійній акції восени минулого року.

Головною особою в переговорах у справі обміну є лідер шіїтського руху „Амаль" міністер юстиції Ливану Набі Беррі. Становище ускладнюється тим, що Ісламський джигад, орієнтуючись в своїх діях на Теґран, вважає Н. Беррі своїм заклятим ворогом і підтримує палестинців, з якими „Амаль" провадить війну.

Прем'єр-міністер Ізраїля Їцак Шамір заявив, що Ізраїль готовий внести свій вклад у справу звільнення закладників, якщо Вашінґтон офіційно попросить про це. Речник Білого Дому Марлін Фицвотер заявив, що З'єднані Стейти не просили Ізраїль вступати в переговори про закладників і не збираются цього робити й надалі. „Ми не збираємося платити за закладників викуп і не будемо заохочувати в цьому інші країни", — сказав М. Фицвотер.

С. ВІЗЕНТАЛЬ ПЕРЕДАВ НОВУ ЛИСТУ „ВОЄННИХ ЗЛОЧИНЦІВ"

Вашінґтон. — Агенство Ассошієйтед Пресс інформує, що так званий Центр Сімона Візенталя, відомого і прославленого „шукача за воєнними злочинцями", знову передав, через свою філію у Лос Анджелесі, на руки офіційних представників Департаменту справедливости і Бюра спеціяльного слідства (ОСІ), яке, доречі, все чомусь очолювали ненависники східньоевропейських поневолених Москвою народів і прихильники співпраці американського правосуддя із совєтським КҐБ, нову листу 74-ох „воєнних злочинців", які, на думку адвокатів С. Візенталя поповнили масові злочини під час Другої світової війни, тобто під час окупації гітлерівською Німеччиною східньоевропейських країн.

Офіційні представники „центру" признались, що вони зібрали ці прізвища з різних джерел, включно із совєтськими „джерелами", якими ОСІ в минулому, і як виглядає тепер, широко користується і до яких не можна мати довіря.

Очевидно, директор ОСІ Ніл М. Шер заявив кореспондентам від імені очолюваного ним департаменту, що списки будуть скоро переглянені, бо не виключно, що деякі особи на списку є вже предметом слідства. Кореспонденти, як це звичайно буває, домагалися, щоб представники С. Візенталя назвали, або передали на руки журналістів списки з прізвищами, але один з цих представників Візанталя заявив у телевізійній передачі у четвер, 12-го лютого, що „ми, мовляв, не хочемо судити цих людей на сторінках преси, а волієм притягнути їх до судової відповідальности".

Більшість осіб на переданому Департаментові справедливости списку становлять громадяни литовського і латиського походження, які служили в поліції чи „каральних відділах", які підлягали безпосередньо головному командуванні СС і брали участь у знищуванні тисяч цивільних осіб, в більшості жидів на місцях їхньої служби, тобто у країнах Східньої Европи, які тепер входять у склад Совєтського Союзу, або є сателітами комуно-московської імперії.

У СВІТІ

П'ЯТЬ ЕМІҐРАНТІВ із Совєтського Союзу, Юрій Орлов, Павел Літвінов, Валерій Чалідзе, Алєкс Ґолдфарб і Людміла Алексєєва, підписали і переслали на адресу генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Ґорбачова телеграму, висловлюючи своє задоволення звільненням більшої кількости політичних в'язнів з тюрем і концтаборів. Вони однак просять совєтського лідера, щоб він наказав звільнити також в'язнів, які сидять по тюрмах за релігійні переконання, або були вислані до психіятричних заведень за дисидентську діяльність. Телеграма кінчається такими словами: „Ми сподіаємося, що процес демократизації, який триває роками, нарешті позитивно завершиться і совєтські громадяни будуть користуватися повною свободою".

КОРЕСПОНДЕНТИ ПОВІДОМЛЯЮТЬ з Бонну, Західня Німеччина, що східньонімецькі комуністи у своїх виданнях дали до зрозуміння, що вони цілком не погоджуються з політикою „відкритого суспільства" і „демократизації", що їх намагається ввести в СССР теперішній генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов. „Ми не збираємося нікого наслідувати", — заявив кореспондентам східньонімецький лідер Еріх Гонекер. „Соціялістична демократія продемонструвала свою вищість над капіталістичною системою і нам немає чого виправдуватись чи щонебудь міняти", — заявив Гонекер журналістам, слово якого було пізніше надруковане у східньонімецьких часописах.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Франції „Франс Пресс" повідомило з Москви, що в одному з районів міста Кемерово перший раз переведені тайні вибори з двома кандидатами на цей самий пост партійного секретаря. На місце секретаря райкому кандидували 39-річний Іван Малков і 37-річний Ґеннадій Сєдих. Очевидно, вибори виграв перший кандидат, бо він мав підтримку компартії, але місцеві власті хотіли продемонструвати „ночу систему голосування", запропоновану совєтським лідером Міхаїлом Ґорбачовим і прийняту пленумом ЦК КПСС 27-го січня цього року. Ця система примінюється тільки до виборів в республіках, областях, районах, містах, але не на нарівні ЦК і Політбюра.

ДЕЛЕҐАЦІЯ ТУРЕЧЧИНИ веде переговори в СССР про будову турецькими компаніями готелів в кількох совєтських містах, в основному на чорноморському побережжі. Будовою мають займатися 10 компаній, які мають досвід у такого роду будовах. Західні дипломати в Москві кажуть, що СССР вдержує тепер дружні зв'язки з Туреччиною, втягаючи її помалу, але систематично у сферу впливів Москви.

ЮҐОСЛАВСЬКИЙ ДИСИДЕНТ Воїслав Сесель пожалувався, що теперішній режим не погодився на видачу йому візи на виїзд за кордон. Він отримав формального листа-відмову від поліції, який, однак, нічого не виясняє і не подає жадної причини виданої заборони. При тій нагоді згаданий дисидент заявив західнім кореспондентам, що він подав скаргу до суду на Стане Доланса, який був міністром внутрішніх справ в часі його арешту і використовував нелегально на суді забрані з його помешкання документи, що є протизаконним в Юґославії.

НЕВІДОМИЙ ОСІБНЯК заатакував ножем і молотком двох поліціянтів-сторожів Кенсінґтонського палацу, але не зумів продістатися до середини, де спали принц Чарлз з родиною і запрошеними гістьми. Інші поліціянти зловили небажаного „гостя", скували і викликали міську поліцію для формального арешту. Речник Скотланд Ярду, британської державної служби безпеки, заявив кореспондентам, що ведеться слідство в цій справі і що нападені поліціянти були тільки легко поранені ножем напасника, 27-річного Бела Марка Стіфтера, безробітнього з Редінгу.

МІХАЇЛ БАРИШНІКОВ, відома балетна зірка і балетмайстер, не братиме участи у триденній конференції в Москві у справі науки і мистецтва, яка розпічнеться вже цієї суботи, 14-го лютого ц.р. Баришніков, який втік на Захід в 1974 році, був серед тих осіб, які були запрошені взяти участь в конференції, чи форумі і рівночасно виступити в Большому театрі. Директор театру Юрій Ґріґоровіч запросив також на гостинні виступи Наталію Макарову, Роберта Джофрі і Артура Міччела. М. Баришніков, який є директором балетної групи, мріє про поїздку до СССР з цілою американською групою і про виступи в кількох містах Совєтського Союзу.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН відхилив просьбу голови Комісії для розслідування ролі Ради Крайової Безпеки в справі продажу зброї Іранові Джана Таверá, який настоював, щоб Олівера Норта і Джана Пойндекстера примусили дати зізнання. Президент може це зробити, скориставшись правом головнокомандуючого збройними силами країни. „Такий наказ порушив би конституційні права Норта і Пойндекстера і зокрема їх право скористати з п'ятої поправки до Конституції, — сказав пресовий секретар Білого Дому Марлін Фицвотер. — В розмовах Президент не раз висловлював бажання, щоб Норт і Пойндекстер погодилися на співпрацю з комісією Тавера". За словами Фицвотера, і Норт, і Пойндекстер далі рахуються на військовій службі і користуються додатковою ґарантією прав, які їм дає Об'єднаний кодекс військової юстиції.

РЕЧНИК ДЕРЖАВНОГО департаменту Чарлз Редман заявив, що американський Уряд вітає звільнення десятків політв'язнів у Совєтському Союзі. „Ми сподіваємось, — сказав Ч. Редман, — що тепер совєтський уряд звільнить решту політв'язнів, не вимагаючи, щоб вони підписали заяву про те, що вони обіцяють в майбутньому обмежити правозахисну діяльність і шкодують, що займалися колись своєю діяльністю". За словами Редмана, звільнення 140 осіб становить біля 20 відсотків від 750 совєтських політв'язнів, про існування яких знає Державний департамент. Речник Білого Дому Марлін Фицвотер підкреслив, що права людини включають і право на іміграцію. Не зважаючи на декляраціі совєтських офіційних осіб, покищо в цій ділянці не видно прогресу.

КОМІСІЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ партії, що займається висуненням кандидатів на конвенцію, яка вибере в 1988 році кандидата на президента, вибрав місцем з'їзду Атланту. За Атланту було подано 44 голоси, за Гюстон — 13. „Якщо нам судилося добитися успіху в 1988 році, то ми повинні перш за все перемогти кандидата республіканців у південних стейтах, а Атланта є столицею американського півдня", — сказав після голосування лідер Крайового комітету Демократичної партії Пол Кирк.

У ФОРТ ВЕЙНІ, ІНДІЯНА, в залі Меморіял колізеум відбувся перший виступ на американській арені колишніх артистів совєтського цирку Любови Пісаренкової і Юрія Краснова. Будучи у вересні минулого року на гастролях на Сейшельських островах у складі трупи ленінградського мюзік-голлу, Л. Пісаренкова і Ю. Краснов попросили політичного притулку в американській амбасаді.

ПОЛІЦІЯ ПАРАҐВАЙСЬКОЇ столиці вжила сльозоточивий ґаз при розгоні більш як 300 осіб, запрошених на приватне прийняття на честь амбасадора З'єднаних Стейтів Клайда Тейлора. Прийняття було організоване жіночою опозиційною групою Жінки Параґваю за демократію. Серед запрошених були дипломати Еспанії, Арґентини, Франції і Західньої Німеччини. К. Тейлор змушений був зателефонувати в свою амбасаду і викликати морських піхотинців. Речник Державного департаменту Чарлз Редман заявив, що З'єднані Стейти рішуче осуджують дії параґвайської поліції і вживуть відповідних дипломатичних заходів. Незадовго перед інцидентом амбасада ЗСА виступила з заявою, в якій вимагала від параґвайського уряду припинити заглушування передач незалежної опозиційної радіостації.

НА ЛЕТУНСЬКУ БАЗУ ізраїльських військово-повітряних сил Рамат Давід на півночі країни прибула перша партія з 75 винищувачів-бомбардувальників, закуплених у З'єднаних Стейтів Америки. Літаки були доставлені з Тексасу американськими пільотами. Виступаючи на урочистій церемонії з приводу прибуття американських літаків, прем'єр-міністер Ізраїля Їцак Шамір сказав, що ці літаки є важливим вкладом в оборону країни.

ГАЗЕТА „ВАШІНҐТОН ПОСТ" надрукувала уривки з листа ізраїльського шпигуна Джонатана Полларда. Як пише Дж. Поллард, він вважає, що зобов'язаний був допомагати жидівській державі і що його дії „внесуть значний вклад у військовий потенціял Ізраїля". Як твердить Поллард в листі, написаному у федеральній в'язниці в Пітерсбурзі, Віджінія, Департамент справедливости ЗСА намагається очорнити його ім'я і використати його справу як науку для інших, які могли б допомогти Ізраїлеві в майбутньому.

ВИНАХІДНИК, ЩО РОЗДАЄ НАДІЮ

Джерзі Ситі, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Здається тільки люди, які безпосередньо переживають у найближчому оточенні безнадію жахливої недуги рака, можуть справді відчути та зрозуміти скільки може принести навіть найменша іскорка порятунку, вилікування чи продовження життя.

Тому, коли перед нами сидить український винахідник протиракового ліку „Украін", інж. Ярослав В. Новицький, ми прямо вслуховуємося в кожне слово розповіді про його останні успіхи і про усіх тих щасливців, яких лік „Украін" вирятував. Мимоволі насувається думка „яка шкода, що аж тепер „Украін" приносить щораз кращі висліди і щораз більше лікарів його вживають", — але ми її відкидаємо і стараємося лише радуватися цією надією, що її так щедро роздає наш винахідник своїм теперішнім пацієнтам.

Про інж. Я. Новицького і його винахід, що являється витягом із лікувальної рослини „хелідоніюм маюс Л", який вживається при допомозі застриків, наш щоденник писав вже не один раз, і інж. Я. Новицький завжди відвідує нашу редакцію, коли перебуває на терені ЗСА.

Інж. Я. Новицький у редакції „Свободи"

Тим разом він у поспіху в переїзді, а радше перелеті з місця свого постійного перебування, Відня, до Парк Ситі в Юта, де має доповідь на симпозіюмі для лікарів та науковців. Розуміється, його доповідь торкається лікування ракових недуг „Украіном" і до цього він приготовив свої дотеперішні висліди та успіхи.

Як відомо, „Украін" дає найкращі висліди у лікуванні саркоми, але він допомагає також у інших захворіннях рака. Передусім дуже важливе, як пояснює нам винахідник, що після впорскнення ліку „Украін" дожильно або підшкірно твориться немов флуоресцентне світло, яке ясно показує цілість злосливого наросту. Тому інж. Я. Новицький каже, що його винахід не лише може лікувати, але також льокалізувати рак та збільшувати відпорність організму. Розуміється „Украін" чуда не робить і застрики його мусять проходити цілими серіями та під опікою лікаря. В цьому саме і полягає велика трудність, бо хоч інж. Я. Новицький має патент на „Украін" від 1980 року в Австрії, а останньо дістав його на цілий світ, все ж є багато чинників, які не хочуть допустити до того, щоб цей лік був загально признаний. Причина в тому, що наш винахідник не хоче віддати свого патенту іншим, як і не

(Закінчення на стор. 3)

ДЕНЬ ВАШІНҐТОНА

З уваги на свято День Вашінґтона в понеділок, 16-го лютого ц.р., „Свобода" того дня не появиться, а Головна Канцелярія УНСоюзу і В-во „Свобода" будуть закриті. Наступне число „Свободи" друкуватиметься у вівторок з датою середи, 18-го лютого 1987 року. — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
P.O. Box 346 Jersey City, N.J 07303

Добродійна держава

Президент Роналд Реґен увів звичай промовляти кожної суботи через радіовисильні тричотири хвилини, при чому завжди заторкує якусь одну актуальну проблему. 5-го лютого ц.р. він звернув увагу, що на державному утриманні — поза урядовцями і службовцями — є в Америці стільки людей, що Америка перетворюється в „добродійну державу". Він таврував такий стан, як негідний для самих користувачів з державної допомоги, бо, мовляв, така допомога вбиває у цих користувачів почуття власної вартости. Підкреслив цікаве явище, що хоча щораз збільшується число осіб, які користуються державною добродійністю, проте це не має впливу на стан безробіття. Заповів зголошення в цій справі окремого законопроєкту до Конґресу.

На цю тему появилася у „Таймі" з дати 16-го лютого ц.р. обширна стаття п.з. „Направа добродійности", де в підтитулі стверджено потребу „радикальної реформи" існуючої в Америці системи переходу людей на повне утримання державою. Ця система існує в Америці від 1935 року, отже вже понад півсторіччя, коли то прийнято закон, що держава має перебирати на утримання родини з дітьми, які ще не всилі працювати. В практиці це довело до такого стану, що тепер є в Америці кругло 11 мільйонів осіб на так званому „велфері". Цікаве явище, що велику більшість тих осіб становлять жінки з нешлюбними дітьми. Нема на це документарних доказів, як кажеться у цій статті, що багато малолітніх дівчат, ще учениць, стають вагітними покидають школу і родять дітей з думкою, що вони підуть на „велфер", як та родина, що має нездібну до праці дитину, а нема батька родини. Признання „велферу" залежить від стейтових або комунальних властей. У різних стейтах є різні закони і вимоги. Наприклад у стейті Алабама родина з трьох осіб отримує річно 4,000 дол., коли така сама родина в стейті Аляска дістає від держави річно 11,000 дол. Губернатор стейту Ню Джерзі республіканець Томас Кін завів такий звичай, що жінка з малолітніми дітьми, яка подається на таку державну добродійність, мусить підписувати заяву, що вона готова прийняти заробіткову працю або вернутися до школи (здебільшого, це дівчата, що втекли зі школи), або перейти через вишкіл на якусь заробіткову працю. Президент Реґен заповів, що він скличе в цій справі всіх губернаторів на нараду, щоби виготовити один плян, одну систему для всієї країни.

„Тайм" твердить, що справа „велферу" є однією з нечисленних, в яких демократи в Конґресі, які тепер здобули більшість в обох палатах, згідні з Реґеном, що тут потрібна радикальна реформа. Це трохи дивно, бож відомо, що політична філософія Демократичної партії, яка гордо називала себе „партією народу" і яка має більше зареєстрованих членів, як партія Республіканська, схиляється в сторону соціялізму. Соціялізм пропаґує безклясове суспільство і державну систему, в якій „нема безробітних", бо всі громадяни всіх професій — є на державній службі і залежні від держави. Знаємо, що та утопійна теорія соціялізму (комунізму), реалізована у практиці в Совєтському Союзі довела все тамошнє населення до стану нужди. Це велике свято для родини в СССР, якщо вона дістає з Америки посилку з якимись новими одягами і якщо мито, що його мусить оплачувати, не перевищує вартости тієї посилки. Але „велфер" у такій країні, як Америка, доводить дійсно до курйозу, що, буває, чоловік договорюється із своєю дружиною, що він її — за її згодою — „покине", випровадиться і тоді вона, залишившись сама з малими дітьми, подається на „велфер".

З другого боку маємо таке нездорове явище, як найбільше в Конґресі (поруч із юнійним) „лаббі" Американської медичної асоціяції (АМС) яка не допускає до реформи в ділянці медицини. Противники цієї реформи твердять, що „соціялізована медицина" приведе до занепаду здоровного стану цілого народу. Але в Англії, у скандинавських країнах чи в Західній Німеччині з її „Кранкенкассе" — здоровний стан не гірший за американський, а люди, які хворіють не руйнують себе фінансово, як це діється в Америці. Тут лікарські і шпитальні оплати вимагають від хворих, щоб вони були мільйонерами. У цій ділянці мусить також прийти реформа по протилежній лінії, як реформа „велферу". Трудні проблеми, але їх треба розв'язувати.

Ольга Кузьмович

НАПЕРЕДОДНІ ПРОЦЕСУ І. ДЕМ'ЯНЮКА

Невідкличний початок процесу проти Івана Дем'янюка в Єрусалимі насторожує ще більше увагу на цю справу не лише нас, українців, для яких вона є престижевого порядку, але й цілого західнього світу.

Зокрема багато пише на тему вини чи невинности І. Дем'янюка німецька преса, бо ж для Західної Німеччини покарання воєнних злочинців чи підозрілих у воєнних злочинах — особливо близьке.

Німецькі журналісти, розглядаючи справу Дем'янюка, не лише ставлять під сумнів чи горезвісний „Іван Грозний" із концентраційного табору Треблінка — це ця сама людина що І. Дем'янюк, але шукають причини того процесу куди глибше.

Перш усього їхній аналізі підпав початок того випадку в ЗСА. Вони вважають, з правної точки бачення — це прецедент тому, що, властне кажучи, провини, які закидають Дем'янюкові сталися на терені Польщі і його повинні були туди вислати. Видалення Дем'янюка до Ізраїля — це було рівночасно визнання американцями ізраїльського уряду як правосудного речника цілого жидівського світу, що його досі вважали збором людей різних національностей, а не лише жидівської раси. Тому видалення Дем'янюка до Ізраїля і цей процес, що тепер розпочинається, це для Ізраїля, немов новий правний наріжний камінь у стосунках поміж Вашінґтоном і Єрусалимом.

Далі німецькі чинники розглядають правну сторінку процесу проти Дем'янюка, звертаючи увагу на те, що в Ізраїлі існує рідкісний привілей у судах „завертати" давні закони і так у цьому випадку пристосовано закон із 1950 року, який торкається злочинців у концентраційних таборах. Також дозволено на те, щоб у процесі брати до уваги зізнання тих осіб, які вже самі не можуть станути на лаву свідків, тому, що вони вже не живуть. Звертають теж увагу, що чотири свідки з Ізраїля мають свідчити за померлих і це навіть у ствердженні — чи знімка „Івана Грозного" справді ця сама, що І. Дем'янюка.

Не зважаючи на ці курйози в правному доходженні, німецькі аналітики підкреслюють, що ізраїльські власті ніяк не є певні чи процес буде проходити корисно для них і тому ця справа так довго вже тягнеться та стільки разів відкладано дату початку процесу. Ізраїльський уряд, на думку німецьких журналістів, боїться надто великого розголосу, в усіх засобах масової інформації, що може призвести до протижидівських настроїв у цілому західньому світі. Уважають що ціла дивовижа того процесу проти І. Дем'янюка основується в тому, що він не так має служити минулому і бажанню пригадати нацистівські злочини, як майбутньому. Є відомо, що ізраїльське телебачення буде накручувати окремий документальний фільм про справу Дем'янюка, який будуть відтак показувати у ізраїльських школах, як причинки до історії. Показується, що молодь в Ізраїлі зачинає поголовно „забувати" про воєнні злочини, доконувані на жидах. Як інформують в німецькій пресі, опити в чотирьох вищих школах у Тель Авіві виказали, що жидівська молодь доволі мало знає про голокост. Були відповіді, що він був у Першій світовій війні, не вміли пояснити, що це „нацист" або що таке „ґетто", а у запитах про Гітлера подали, що його мати була жидівкою. Цей опит викликав стурбовання серед ізраїльських провідних чинників і тому негайно введено окремі курси для учнів та учителів в Яд Вашем, щоб вивчити їх про голокост.

Отож, не йдеться лише про „Івана Грозного" з історії минулого, але також про сьогодні і завтра Ізраїля, зокрема тепер, коли постійні конфлікти з арабським світом засівають нову хвилю расизму.

З другої сторони німецька преса підкреслює сильне напруження відносин поміж українцями і жидами на терені ЗСА, яке прийшло також у наслідок справи І. Дем'янюка. Підкреслюється великі фонди, які українська громада в ЗСА збирає на оборону та видатки оборонця О Коннора, постійні статті в українській пресі на цю тему і духову опіку для оскарженого, до якого їздив єпископ Української Православної Церкви Антоній, щоб піддержати його на дусі.

Як широко і далеко іде засяг справи Дем'янюка і її контровесійність вказує також поданий німецькою щоденною пресою факт, що коли депортували оскарженого до Ізраїля літаком „Ель Аль" канадський уряд не дозволив, щоб цей літак перелітав через канадську територію. У безпосередньому леті з Ню Йорку до Єрусалиму, подає репортер „Франкфуртер Альґемайне Цайтунґ", упав в океан один із чотирьох моторів. Капітан літака, маючи такого „небезпечного" пасажира, вирішив, однак, не приземлюватися в Лондоні, а летіти далі, щоб не наражувати уряд Великобританії.

Зацікавлення і слідкування німецької преси за справою І. Дем'янюка можна завважити не лише у щоденній пресі, але і в тому, що літом 1986 року відомий німецький журналіст Ганс Петер Рульман, який провадить пресову службу п.н. „Східня служба" для

(Закінчення на стор. 3)

Й. Вублик

А ДЕ Ж „ГЛАСНІСТЬ?"

Ще недавно світ дивувався, що кілька десяток совєтських громадян, яким з трудом вдалося виїхати на Захід, вирішили повернути добровільно з Америки до Совєтського Союзу. Представники Міністерства закордонних справ у Москві заявив західнім журналістам, що поворотці матимуть змогу знову виїхати на Захід, якщо вони цього захочуть. Другий номер журналу „Аргументы и факты" (1987) приніс інтерв'ю з російським художником Ігорем Сенявіном, який, після кількох років життя на Заході, вернувся до СССР.

До дивовижних подій у СССР зараховуємо і відкрите інтерв'ю, звільненого з заслання Академіка А. Сахарова західнім кореспондентам. Після таких подій люди й забувають, що до перших, що вернулися після кількарічного перебування на Заході, належала донька Сталіна Світлана, яка встигла вже знову виїхати на Захід. Найновіші сенсаційні вістки з СССР повідомляють, що совєтські офіційні чинники запросили в гості і відомих мистців Ростроповіча та Баришнікова. А цілком недавно одержала дозвіл на виїзд закордон і відома письменниця Ратушинська.

Та все це відбувається в Москві або з російськими чи жидівськими громадянами СССР і мовиться про них в російських газетах.

А що діється в Україні? До неї „ґласность" і так званий „ліберальний" вітер з Москви ще не довіяв. В Україні панує не лише холодна зима, але й сумний дух сталінського терору 30-их років. Прикладом цього служить стаття Анатолія Колісниченка „В обіймах мюнхенської 'музи' опинився одеський художник, зрадивши Батьківщину", вміщена в газеті „Радянська Україна" від 16-го січня 1987 року.

Коли б на газеті не було дати випуску, то можна було б припускати, що вона появилася в часі сталінської нагінки на все, що ввижалося тиранові підозрілим; або в часі брежнєвської нагінки на українську інтелігенцію в 70-их роках.

Одеський писака (за професією „письменник") вживає усю свою лексику негативів, щоб оббрехати невинного мистця, який наважився виїхати закордон, щоб мати змогу оглянути, що робиться в мистецькому світі на Заході, обмінятись досвідом та вільно творити. Тут йдеться про художника Володимира Стрельникова, який виїхав з Одеси вже сім років тому на Захід і сьогодні проживає в Мюнхені. Обмежена уява Колісниченка не може припустити, що у людини-мистця виникла потреба побачити мистецький світ, який відмінний від трафарету, від демагогії, від партійно-мистецького світу в Одесі. Колісниченко не може зрозуміти, що можна залишитись патріотом і в той же час відповідно оцінити чуже, повчитись у чужих. Можливо, що саме заздрість спонукала Колісниченка вдатися до такої негідної письменницького пера статті, сповненої брехні і наклепу.

Брехню помітно вже в самому заголовку, мовляв, Стрельников зрадив батьківщину. Колісниченко вдається до такої термінології саме в часі, коли російські газети та журнали приносять інтерв'ю з подібними „зрадниками" — росіянами. Одеський письменник не може зрозуміти, що в нормальному світі люди виїжджають закордон і повертаються без того, щоб хтось їм закидав зрадництво, що виїхати закордон, ще не означає зрадити батьківщину. Зрештою, якщо А. Колісниченко підписав статтю і подав професію письменник, то повинен був спочатку заглянути у словник і прочитати, що означає слово „зрадник", а не вживати його задля ефекту. Другу істину повинен би „письменник" знати, що коли б СССР випускали на запрошення „буржуазних націоналістів", „сіоністів" і т.п., то совєтські в'язниці, концентраційні табори та психіятричні лікарні були б вже давно вже напів порожні. Коли б Колісниченко був здатний сам подумати над тим, в чому людина винна, якщо вона хоче побачити мистецький світ, Париж, то був би ніколи не спромігся взяти перо в руки і вдатися до такої ганебної для письменника статті. Вся провина В. Стрельникова в тому, що він виїхав на Захід. Але Колісниченко вирішив, що це не так просто. Отже, американська розвідка переконала Стрельникова виїхати. Чому американська розвідка саме Стрельникова вибрала — для читача так і залишиться загадкою. Незрозуміло й чому „буржуазні націоналісти" його хотіли, якщо він навіть української мови не знав. Зрештою за словами „інженера людських душ" В. Стрельников не був ані освіченим, ані здібним, ані добрим мистцем. Не зважаючи на це, Колісниченко твердить, що ще за час життя Стрельникова в Одесі, до нього приїздили західні дипломати й купували його мистецькі твори. А коли він опинився на Заході, то був змушений вдатись до писання ікон, щоб прожити в тій „дорожнечі" та „галоп інфляції". Але де ж були в той час „буржуазні націоналісти", американська розвідка? Кому хотіла буржуазна пропаґанда пошкодити, „намовляючи" Стрельникова покинути батьківщину?

Звичайно, цього і сам Колісниченко не знає, але трапилась нагода заробити на гонорарі, ото й написав, а як невинний зможе боронитись!? Захоплений брехнею, „інженер людських душ" не помітив, що висловив і правду. Він признає, що картини Стрельникова купували в Москві чужинці: „Саме тут і почалося „визнання" художницького обдарування Стрельникова. Тільки не рідним народом, що породив його, годував, навчав, — а співробітниками посольства ЗСА, ФНР, Японії, Індонезії... Тобто, В. Стрельников був вже перед від'їздом міжнародно визнаним мистцем, а що „рідний народ" його не „визнав", то хіба це не вина Стрельникова! Історія мистецтва знає не одного мистця, якого спочатку визнав

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про завдання серця

Здивуються певне читачі, що ж то можна писати про завдання серця, як воно таке ясне — йому треба битися рівно, спокійно, щоб людина жила та щоб могла працювати, радіти, і... любити.

Саме про це останнє завдання людського серця хочемо сьогодні писати. Бо в цих днях пригадують про це всі оголошення, усі прикраси крамниць та різнорідні карточки з нагоди дня св. Валентина, що припадає на 14-го лютого. Спершу коли ми щойно коротко були в цій країні, ми дивувалися тому святові, як і — іншому, що так характеристичне для американської спільноти а це „Галловін", і були навіть доволі обурені, як наша молодь почала цей день св. Валентина відзначати.

Але з роками і призвичаєнням до всіх „традицій" нашої прибраної батьківщини ми якось вже і до свята св. Валентина звикли та зачинаємо роздумувати над тим, що воно зовсім не погане. Власне, кажучи, його початок християнський, бож св. Валентин був визнаний мучеником у середньовічних часах. Саме цього святого зв'язали із серцевими переживаннями закоханих і до нього вони зверталися у своїх молитвах за допомогою.

Прийдеться ще хіба, як причинок до історії додати, що у 1840 році американці Естер Говленд прийшло на думку з приводу дня св. Валентина виготовити карточки з поздоровленнями, на яких неодмінно виривоване серце — і так постала традиція „Дня Валентина".

Ніяк не винуватий цей святий, що сьогодні він так скомерціялізований, бож висилання та виготовлення карточок — це вже велика індустрія. Але в своїй основі — ідея пригадати людям про ці інші завдання серця, а не лише фізичні, це річ гарна і особливо потрібна.

Здається, що тепер аж надто мало показується почування любови, сердечности до інших, а цинізм часто бере верх над щирістю, над бажанням показати назовні, що ви відчуваєте. Це не раз завважуємо в дітей у віці, коли вони ще безпосередньо висловлюють це, що думають, без різниці до кого та коли. Нам все пригадується ствердження одного із дуже молодих членів родини, що — „як когось любиться треба йому це часом голосно сказати".

Може ми дійсно надто рідко це голосно висловлюємо, коли йдеться про ті інші роди любови, що існують у світі поруч із любов'ю двоє закоханих?

А втім чи це саме і не є завдання серця ділитися ним із своїми ближніми, які так часто того потребують? І чи не є кожна людина безмежно вдячна як хтось їй це сердечне тепло покаже? Ось останні дні саме так склалися, що довкола доводиться нам зустрічати стільки важких переживань наших друзів, стільки безнадійних захворінь, стільки посмертних повідомлень на сторінках нашого щоденника. І кожному із потерпілих хочеться дати трішки серця, тепла, почуття, що ми разом із ними.

Але, для рівноваги і в гарних переживаннях наших близьких потрібно раділи серцем з ними, або таки без окремої причини пригадати їм про наші почування.

Тому цей „День серденька", як його перезвала поукраїнськи наша молодь, може мати своє значення і для нас всіх, не лише для тих, хто зустрічає його червоними рожами, коробкою шоколядок у формі серця, карточками чи іншим виявом закоханости.

О-КА

Уривки з огляду і рецензій на „Калиновий Міст"

У зв'язку з нагородою на 7-му Літературному конкурсі Літературного фонду ім. І. Франка в Чикаго, яку признано 1-го листопада 1986 року за видану УНС — „Свободою" збірку оповідань — спогадів Володимира Барагури п. з. „Калиновий Міст" (1982 р.), для пригадки подаємо уривки з оглядів і рецензій на цю книжку:

К. Яро-Славський, рецензія п. з. „Калиновий Міст" („Свободи" 16-го лютого 1985 року): „Коли почнете читати ці оповідання, не відірветеся від цієї знаменито написаної книжки".

Ярослав Чумак, видавець: „Соняшна книжка про молодість" (Новий Шлях", Канада, 6-го березня 1983 року): „Калиновий Міст" має не тільки гарний і приманливий заголовок, але й незвичайний зміст, поданий добірною, багатою і барвистою мовою. У цій книжці стільки сердечного тепла, людської зичливости, гарячого патріотизму, що без перебільшення називаю її соняшною книжкою".

І. (ван) С. (молій): („Народна Воля", Скрентон, 29-го вересня 1983 року): „Калиновий Міст" — книжка сповнена сантименту й погідної меланхолії": „Особливо гарні виходять в автора описи природи, які обрамовують оті оповідання пишними взорами та викликають сантиментальні спогади в еміґрантів, стужених за рідною землею".

Дмитро Чуб (Нитченко), письменник, редактор-видавець і педагог: „Крилатий світ молодечих років" („Вільна Думка", Австралія 26-го липня 1983 року): „На тлі чудових околиць місця автор малює стихію молодечого життя з своїми мріями, навчанням, пригодами, воєнними епізодами, мандрівками в ліси й гори. За-

(Закінчення на стор. 3)

Лев Яцкевич

АНАТОМІЯ „СПИЛУВАННЯ"

або семантичний дискурс про українсько-англійське мовне посвоячення

III.

Слово граб (греб) — хапати, гарбати, становить пень популярного на селі рільничого знаряддя — граблів та не менш популярного українського дієслова грабити. Він, мовляв, ограбив дві установи, а потім зробив „маньку" в Кредитівці.

Слово push (пуш) — штовхати та слово car (кар) візок, коли з'єднати їх разом, дістанемо назву мобільної крамниці, з якої представники вибраного народу продавали колись гаддоги, содову воду, прецлі та морозиво на вулиці Маршалла у Філядельфії. Це слово, до речі, окреслює також професію козацького артилериста-гармаша, нащадки якого впустили глибоко своє коріння, не тільки по всій Україні, але також на вільній землі Вашінґтона, на чолі з великим кланом родини Пушкарів у Філядельфії.

Що шотляндський самогон „scotch" мовно посвоячений з Україною, свідчить наша народна приповідка „скачи враже, як пан каже".

Слово скач, до речі, в'яжеться своїм алькогольним характером з двома останніми словами, що їх я зацитую напочатку, а саме сіп (сип) — ковтати та (bar) — брусок, корчма. Що українці ковтали несогірше за шотляндців, може потвердити уривок української народної пісні: „Ой, бре море, бре сип шинкарко ще", в якій звучання слова „сип" тотожне з українським словом „sip".

Що слово bar, чи бара також українського походження доказує лібретто Костомарова популярної української оперети, „Запорожець за Дунаєм", в якій козак Карась, виправдуючи перед дружиною Одаркою свій пізній приїзд до дому, співає: „Забарився я в дорозі". А дієслово „баритися" вміщає у своїм корені слова бара, що, до речі, становить логічне вияснення алькогольного стану Карася.

А тепер перейдемо до англійських двоскладових слів. На перший вогонь, візьмемо популярне у нас слово бідак. Воно складається з двох англійських слів: bee та duck. Bee (бі) — це бджола, а duck (дак) — качка, а разом це „бджоляна качка". Як відомо, у нас в краю бідаки „били бриндзю" та не могли пов'язати кінець з кінцем; тут в Америці „бджоляні качки" збирають мед з улия, що має оригінальну назву „welfare".

Байдак — це складова частина козацької фльотилії, що нею вони підпливали та атакували турецькі прибережні міста, такі як: Трапезунт (Трабзон), Акерман чи Очаків. Байдак, становить також сполуку двох англійських слів: buy (бай) — купувати та duck (дак) — качка; а разом це „купна качка" в англійській мові, а байдак — в українській.

Лайдак — це „брехлива качка", бо слово lie (лай) означає, брехню, що, до речі, знаменито окреслює професію лайдака, найсильнішу зброю якого становить, саме брехня.

Кондак — це слово вводить нас до церковного царства тропарів і кондаків. Перший склад слова Кон (con) в англійській мові є виразником співдії, що в сполуці з відомою вже качкою, дає нам англійську „співдійну качку", під якою є законспірований наш церковний кондак. Це має свою логічну основу в тому, що співання кондаків в нашім обряді вимагає співдії кількох дяків.

А тепер, коли порівняємо duck і дяк, бачимо не тільки велику схожість у звучанні обох слів, але й сумлінне генетичне пов'язання зі словом „кудкудак", що його українського походження не може заперечити жаден філолог у світі.

Кодак — це назва польської фортеці, побудованої у 1635 році Польщею, напроти кодацького порога та американської фірми фотографічних апратів та плівок — „Істмен Кодак" в Рочестері.

Між рочестерським та дніпровським Кодаком, існує велика відстань у просторі та в часі їх побудови. Але спільна назва в'яже їх в одну нероздільну українсько-американську цілість, на яку, на жаль, досі ще жаден український історик не звернув належної уваги.

Думаю, що вишановні читачі, мабуть, запримітили, яку важливу ролю, сповняє наша скромна качка в англійсько-українському мовному посвоєнні. Вона становить гейби той золотий, семантичний міст, який в'яже обидві мови в одну нерозривну цілість.

На жаль, обмежені рамки нашого наукового дискурсу, не дозволяють мені перевести аналогічної семантичної аналізи таких доказових слів, як: сагайдак, лапсердак, чердак, ходак, судак, чудак. З естетичних оглядів ми мусіли теж вилучити з доказового матеріялу назву відомого американського університету та заготівної фірми високоякісного курячого м'яса „Perdue" (Перду), яка має типоче українське звучання.

На закінчення нашого семантичного дискурсу, ми хотіли б проаналізувати ще одне слово, що становить акронім заслуженої українсько-американської допомогової організації, ЗУАДК-у.

Зу (zoo) в англійській мові — звіринець, або менажерія, а в сполуці зі словом дак — це означає менажерійна качка. А тепер харитативно-політичне питання, а саме, чи слово менажерія стосується до цілої української еміґрації, чи тільки до тієї її частини, що її ЗУАДК, спільно з дядьком ІРО, перевезли вантажними кораблями з европейських Ді-Пі таборів до обітованої землі Вашінґтона.

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці
запрошує Вас на
ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ КАРТИН
АРКАДІЇ ОЛЕНСЬКОЇ-ПЕТРИШИН
в неділю, 22-го лютого 1987 року, о год. 1-ій по пол. в Ґалерії ОМУА при 136 Друга Авеню в Ню Йорку, Н. Й.
Виставка буде відкрита в будні від год. 6-8--ої веч. та суботи і неділі від год. 1 до 8-ої веч.
Виставка триватиме до 1-го березня 1987 року.

Винахідник...

(Закінчення зі стор. 1)

Рентґенівські знімки кості ноги 12-літньої дівчинки перед лікуванням „Україном" (справа) і після нього з датами 1984 і 1986 років.

хоче змінити назви свого ліку. Це, розуміється, не є до вподоби організаціям лікарів чи фармацевтичним фірмам, які хочуть мати монополь у нових успішних винаходах.

Але з розповіді нашого ученого довідуємося, що в останніх часах він має щораз більші успіхи і щораз частіше просять його на доповіді лікарські кола. І так про лік та позитивні вислідки лікування ним рака говорив інж. Я. Новицький в 1985 році на міжнародному Конґресі інфекційних недуг в Каїро, декілька разів брав він участь у медичних конґресах в Італії, а 14-го листопада 1986 року мав доповідь для італійських лікарів, які приїхали лише, щоб послухати про лік „Украін" у Відні, де 300 лікарів мало нагоду не лише чути про „Украін", але оглядати його наслідки на хворих.

Інж. Я. Новицький поставив перед слухачами 12-літню дівчинку з Польщі, яка мала саркому костей і яку застрики „Украін" зовсім вилікували. Він показав не лише пацієнтку, але і знімки костей ноги на початку лікування і при кінці. Крім того живого надзвичайного доказу про пацієнтів вилікуваних „Україном" говорили австрійські лікарі, які з довір'ям використовують серум „Украін", а також інж. Я. Новицький вперше демонстрував перед італійськими лікарями зовнішній злосливий маліном австрійського журналіста, до якого впорскнув „Украін" і присутні мали нагоду бачити негайну дію ліку.

Після такого успішного підтвердження фактами сили ліку, інж. Я. Новицький набрав знову оптимізму і надії, яку передає і своєму оточенню і всім тим хворим чи родинам хворих, що так розпучливо цієї надії на вилікування шукають.

З цією надією він поїхав до Юти і, як повідомив пізніше, його доповідь пройшла там також з великим успіхом.

Ще однак залишається і далі сумним дисонансом цей незмінний факт, що помимо усіх успіхів інж. Я. Новицького на міжнародному форумі й щораз частіших запрошень на міжнародні конгреси лікарів (до речі вже в квітні ц. р. він знов приїжджає до ЗСА, тим разом до Кольорадо, де має говорити про можливости лікування „Україном" хворих на АІДС на окремій конференції американських лікарів в цій справі), українські лікарі та українська спільнота далі байдуже приймають його працю.

Просто не хочеться нам вірити, що інж. Я. Новицький сам власними коштами веде свою ляборагорію, де виробляє при допомозі своїх асистентів „Украін", виправдуючись перед австрійськими властями, що його працю фінансують українці, тому і назва ліку „Украін". Тим часом на ділі такої допомоги він зовсім не має — не лише фінансової, але й моральної.

Чому? Справді тяжко нам збагнути. Скільки з нас часто дає датки на поборювання рака до американських інституцій, навіть не знаючи чи ці гроші нами зложені ідуть на досліди, чи може задержуються у кишенях посередників. А тут маємо українську людину, яка шукає надії для всіх хворих на цю жахливу смертельну недугу і цю надію щедро роздає, а ми так мало його в тому підтримуємо.

Уривки...

(Закінчення зі ст. 2)

галом видання корисне й цінне для молодечого читача й для дорослого".

Світлана Кузьменко, поетеса й письменниця: „Калиновий Міст — справді небуденна книжка" („Жіночий Світ", Канада, червень 1983 рік): „Всі оповідання в книжці читаються з непослабленою цікавістю. У них відчувається щирість і природність вислову. У свої розповіді автор вплітає нотки дотепу, гумору і легкої сатири, що додає їм життя. Вони звучать правдиво. Автор підносить справні життєві вартості: добро, красу, християнську мораль"

Світлана Луцька, бібліотекознавець: „Книжка, яка променіє свіжістю й позитивним думанням" („Наше Життя", вересень 1983 рік.): „У цій книжці автор у формі оповідань — епізодів відтворив життя-буття своєї молодости. Книжка написана живо, не попадає в тон журливо-ностальгійний, а радше променіє свіжістю і позитивним духом. Вона написана з великою любов'ю і глибоким знанням усіх закутин юначої душі. Вона відзначається молодечим запалом і особливим чаром. Скільки в ній гумору й щирости!"

Володимир Жила, професор університету: „Калиновий Міст" — книжка, яка залишає читача з почуттям вдоволення" (Ukrainian Quarterly,", зима 1983 рік), по-англійськи, подаємо в українському перекладі: „Книжка В. Барагури отримала високу оцінку в численних рецензіях, бо вона непересічно амбітна збірка особистих переживань і спогадів які автор передає з великим успіхом. У ній він поєднує вникливу спостережливість деталів із неймовірною психологічною інтуїцією. Книжка залишає читача з почуттям вдоволення, що щось дуже вартісне появилося на видавничому ринку. В цілому вона є гарним і своєчасним досягненням".

ЕКО (Едвард Козак), гуморист, редактор-видавець „Лиса Микити", мистець-маляр і карикатурист: в гуморесці Гриця Зозулі „Єк цямкати" („Лис Микита", лютий 1984 рік) пише: ... „у німців, то не цямкают, а по більшости цмокають. У нас, єк хтос цмокає, то толи єк упихає кобасу від Поритка, або єк читає книжку Володимира Барагури"...

Збірку „Калиновий Міст" можна набути в книгарні „Свободи", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302. Ціна 12 дол., плюс 1 дол. поштової оплати.

А де ж...

(Закінчення зі ст. 2)

світ, а щойно потім країна, з якої він вийшов. До найвідоміших належать українець Архипенко та еспанець Пікассо. Тому звинувачення Колісниченком Стрельникова свідчить лише про умови, в яких змушений був жити й творити молодий мистець.

Колісниченко мимохіть згадує і різницю між В. Стрельниковим та його колегами: „...якщо його молоді колеги активно вгвинчувались у проблеми сьогодення, шукали образ героя-творця нового, революційного світу, Стрельников відбувався холодними, відчуженими експериментами в кольорах і голим, яловим, єстеством. На словах же... він усе пробував сформулювати' теорійку' про третій шлях' у живопису: щось середнє між реалізмом і конформізмом". Отже, „вийшло шило з мішка" — провина Стрельникова ясна — він наважився подумати! Колісниченко проспав добу від смерти Сталіна, який за всіх думав, а тепер прокинувся і взявся за паплюження свого співгромадянина (хоч і колишнього).

Сьогоднішнє керівництво компартії в Москві хоч би на словах говорить про активізацію мас, про „гласность", а Колісниченко взявся за „важливу" тему обвинувачення людини, яка вже десять років тому наважилася висловити свою думку, чи висунути ідею, відмінну від буденщини, від принципу недумання. Оскільки звичайний собі мистець не повинен був бути здатним на таке, то Колісниченко витягнув з „чарівного" пера буржуазні гроші, жадобу до грошей, зраду, сіоністів, націоналістів, американську розвідку і т.п.

Що залишиться із статті Колісниченка, якщо читачі „Радянської України" довідаються, що В. Стрельников ніколи жадного гроша не одержав від будь-якої західньої розвідки, що він нікому й ніколи не продавав свою душу, що він має багато знайомих серед українських і російських еміґрантів, але ніколи не брав активної участи в націоналістичних, чи антисовєтських акціях, що він залишився самим собою — таким яким був і перед від'їздом на Захід, що він мусить важко працювати, щоб заробити на прожиття? Звичайно, Колісниченко знає, що читачі „Радянської України" ще довго не довідаються правди про Стрельникова, бо коли б вони довідались, то зрадником опинився б не Стрельников, а „інженер людських душ" Колісниченко, який зрадив принцип письменника — змальовувати людські характери, а не оббріхувати людей з характером!

Стаття А. Колісниченка вказує на сумну дійсність в Україні, коли ради гонорару (оскільки не вистачає творчої фантазії) письменник готовий продати і письменницьку честь.

Напередодні...

Закінчення зі стор. 2.

вжитку цілої західньонімецької преси, випустив спеціяльне видання п.н. „Новий процес Айхмана в Ізраїлі", де на 80 сторінках машинового друку він подає вичерпні інформації про справу Дем'янюка із відписами німецьких офіційних документів, зізнаннями польських, німецьких та еспанських свідків та фотокопіями виказок та інших доказових матеріялів, які вказують усі на те, що „Іван Ґрозний" та І. Дем'янюк — це дві різні особи. Цей надзвичайний випуск пресової служби Г. Рульмана розійшовся широко не лише в Західній Німеччині, але й в ЗСА, і ми завважили, що вже матеріяли там подані були вживані у деякій американській пресі, як наприклад, у довшій статті, що появилася в „Лос Анджелес Таймс" з датою 18-го січня ц.р. пера Роберта Джілетта, який уже у заголовку питається чи „Дем'янюк — це Іван Грозний?".

На своє так вичерпне видання з матеріялами про справу І. Дем'янюка німецький журналіст, який декілька років був співробітником дуже популярного тижневика „Дер Шпіґель", мусів одержати окремі фонди та окреме доручення цю працю виконати, бо невеличка ціна за нього 10 німецьких марок у ніякому випадку не могла такої праці оправдати. Коли взяти до уваги, що Г. Рульмана, як нам відомо, перед кількома роками було арештовано на терені Болгарії за підозріння у шпигунстві, а відтак, на інтервенцію західньонімецького уряду та в дорозі виміни, відіслано до Гамбурга, можна додумуватися, що у нього добрі зв'язки з цим урядом і сьогодні. Про це свідчать документи, що їх він подає у своїй довідці про Дем'янюка, які мусіли вийти з урядових джерел.

Значить, на процес І. Дем'янюка, що розпічнеться у понеділок, 16-го лютого ц.р., дуже уважно звернуться очі не лише українців але й німців та усіх тих народів Заходу, які в той чи інший спосіб бажали б справжньої справедливости в тому, дуже сумнівному випадку, що колись може стати другим „процесом Драйфуса" у науці міжнародного права.

КОМАНДУЮЧИЙ ТИХООКЕАНСЬКОЮ фльотою ЗСА адмірал Джеймс Лайонс дав дозвіл на публікацію фотографій, зроблених американською розвідкою над совєтською військово-морською і військово-повітряною базою в Камрані, В'єтнам. На світлині видно совєтські бойові літаки різних типів, зосереджені на летовищі в Камрані. Совєтська сторона неодноразово заперечувала значну військову присутність у В'єтнамі, однак Дж. Лайонс заявив, що база в Камрані є однією з найбільших за межами Совєтського Союзу. Тут перебувають 20-30 совєтських військових кораблів, що на випадок загострення ситуації будуть становити безпосередню небезпеку для важливих морських комунікацій ЗСА і їх союзників. База в Камрані була побудована З'єднаними Стейтами під час В'єтнамської війни і в той час являла собою найбільш модерну військову споруду.

ВИСТУПАЮЧИ В ПАРЛЯМЕНТІ і перед організаціями, які зберігають пам'ять про північні японські землі, прем'єр-міністер Японії Ясугіро Накасоне заявив, що під час переговорів з представниками Совєтського Союзу він буде домагатися, щоб СССР віддав Японії чотири острови, захоплені ними вже фактично після закінчення Другої світової війни і підписання капітуляції Японією". Час-від-часу японські політики домагаються звороту Курильських островів, які совєти перетворили на воєнні бази.

З болем в серці повідомляємо Родину, Приятелів і Українську Громаду, що в четвер, 12-го лютого 1987 р., несподівано відійшла у Вічність на 76-му році життя
наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ І СЕСТРА

бл. п.

АННА КУРИЛЯК
з дому МИГАЛЬ

народжена в селі Містки біля Львова, Україна.

ПАНАХИДА в неділю, 15-го лютого 1987 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Мек Квін при 22-ій Авеню та 9-ій вул. в Ст. Пітерсбурґу, Фльорида.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у понеділок, 16-го лютого 1987 р. в год. 9-ій ранку з української католицької церкви св. Богоявлення Господнього, а відтак на парафіяльний цвинтар у Ст. Пітерсбурґу, Фл.

Залишила в смутку:
мужа — МИХАЙЛА
сина — РОМАНА
Троє внуків
брата — ОЛЕКСУ з родиною в Канаді
Ближчу і дальшу Родину в Америці, Канаді й Україні

Замість квітів на могилу Покійної просимо складати пожертви на Патріярхальний Фонд.

У глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що у вівторок, 10-го лютого 1987 р. в Миколаєві, Херсонщина в Україні відійшла у Божу Вічність
наша Дорога МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ І ТЕТА

бл. п.

АННА ЗАВЕРУХА
з роду ЧУДАКЕВИЧ

народжена в Носові, повіт Підгайці 1900 року, переселена з частиною родини в Херсонщину 1947 року, де закінчила своє трудолюбиве життя Матері-Страдниці.
ПОХОРОНЕНА на місцевому цвинтарі 11-го лютого 1987 року.

Про молитви за спокій душі Покійної просять горем опечалені:

дочки —
МАРІЯ БАЗЮК з родиною в Дітройті
ОРИСЯ КОРОЛЕВИЧ з родиною в Україні
син — ФІЛЬКО ЗАВЕРУХА з родиною в Україні
внуки — ЛЕСЯ, ЛЮБА, ЛЕВКО, ЛІДА, ЛЮБА І ПЕТРО
правнуки — МАРКО, ОЛЕКСАНДЕР, ТАНЯ І ІВАНКО
сестрінка — АННА ХМІЛЬ з ГАЙДАНІВ з родиною в Дітройті
Ближча і дальша Родина в Україні, ЗСА і Канаді

ПЛАСТОВІ ТАБОРИ в 1987 Р.

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА в ЗСА
повідомляє, що
ЛІТОМ 1987 р. відбудуться такі ПЛАСТОВІ ТАБОРИ:

1. **Окружні виховні табори:**

БОБРІВКА — Норт Колебрук
Від 4 липня до 25 липня
Табори: УПН-ок і УПН-ів
Голоситись: Volodymyr Luchkan
Fritz Road, N. Colebrook, Ct. 06021

ВОВЧА ТРОПА — Іст Четгем
Від 4 липня до 25 липня
Табори: всі улади
Голоситись: Andrij Lastoweckyj
108 Second Ave., New York, N.Y. 10003
(212) 475-1547

НОВИЙ СОКІЛ — Баффало
Від 4 липня до 25 липня
Табори: всі улади
Голоситись: Jaroslaw Pryshlak
30 Zittel St., Buffalo, N.Y. 14210
(716) 827-8506

ПИСАНИЙ КАМІНЬ — Клівеленд
Від 4 липня до 25 липня
Табори: всі улади
Голоситись: Eugene Nebesh
1949 Pleasant Valley Rd., Parma, OH. 44134
(216) 886-6112

2. **Спеціялізаційні табори:**

ТАБІР РОВЕРИСТІВ — „Бобрівка"
Від 20 червня до 27 червня
Юначки і юнаки від 15 років вгору
Голоситись: Roman Hayda
2110 Bonnywood Ln No. 303
Silver Spring, Me. 20902
(301) 589-4993

МОРСЬКИЙ ТАБІР — Cranberry Lake, N.Y.
Від 25 липня до 1 серпня
УПЮ — від 15 років і УПС
Голоситись: Orest Pencak
66 Caliton Rd., Parsippany, N.J. 07054
(201) 428-0302

УВАГА

1. З огляду на заплановану в Канаді ЮМПЗ, пластові табори в серпні 1987 р. на терені ЗСА не відбудуться.
2. Кандидати на комендантів і на членів булав таборів повинні вислати свої анкети зголошення безпосередньо до голів Окружних Таборових Комісій чи Референтів Таборів (або їх організаторів) до кінця березня 1987 р.
3. 29 березня 1987 р. відбудуться наради голів ОТК, Таборових Референтів, організаторів пластових таборів, членів КТК, і всіх, що цікавляться пластовими таборами. Засідання відбудеться о год. 10-ій ранком в Ню Йорку, в приміщеннях КПС.

пл. сен. Іван Ґвозда, *голова КТК*

Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку

ЦИКЛ ДОПОВІДЕЙ

НЕПОВТОРНИЙ ЛЬВІВ

які відбудуться
У ЗИМОВО-ВЕСНЯНОМУ СЕЗОНІ 1987 РОКУ
в домі НТШ, при 63 Четверта Авеню, між 9 і 10 вул. **в Ню йорку**

Субота, 28-го лютого — Медичний Львів у часи большевицько-німецької окупації — *Роман Осінчук*

Субота, 7-го березня — Історично-правна оборона соборности Закарпаття — *Вікентій Шандор* (поза циклем доповідей про Львів)

Субота, 14-го березня — Українські середні школи Львова — *Василь Лев*

Субота, 28-го березня — Обговорення нової книжки „Нарис історії права Буковини і Бесарабії" д-ра Івана Новосівського. Участь беруть: *Теодор Б. Цюцюра, Ярослав Падох* і *Василь Калинович* (поза циклем доповідей про Львів)

Субота, 11-го квітня — Вечір присвячений пам'яті Миколи Шлемкевича. Участь беруть: *Святослав Гординський, Ярослав Заремба, Ярослав Падох, Остап Оленицький, Остап Тарнавський* і *Марта Шлемкевич-Савицька*

Субота, 2-го травня — Український театр у Львові у 1940-ві роки — *Степан Крижанівський*

Субота, 9-го травня — Мистецький Львів — *Едвард Козак*

Субота, 16-го травня — Сьома річна наукова Шевченкознавча конференція (програма і учасники конференції будуть подані пізніше), (поза циклем доповідей про Львів)

Субота, 23-го травня — Львівські ґавроші — *Григор Лужницький*

Субота, 30-го травня — Львів і українське підпілля під час большевицько-німецької окупації — *Мирослав Прокоп*

Початок о годині 6-ій вечора

З непередбачених причин у поданому списку доповідей можуть бути зміни. Просимо вирізати собі це оголошення і зберегти.

КЛК

ПОВІДОМЛЯЄ і ЗАПРОШУЄ
своїх Членів та їхніх Гостей на

КЛЮБОВІ ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ

що відбудуться
дня 7-го березня 1987 року
на з'їздах "HUNTER MTN"
Після змагань — спільний обід, роздача нагород — в українському підприємстві
"LEXINGTON HOTEL" в Lexington, N.Y.
Кімнати замовляти безпосередньо
у п-ні Шумило, (518) 989-9797
При замовленні згадати приналежність до КЛК
Запити про інформації у п. Ю. Попеля
68 Meadow Avenue, Franklin Park, N.J. 08823 (201) 297-0786

Надіються...

(Закінчення зі стор. 1)

засудили на 15 років табору і заслання. До кінця теперішнього терміну Попадюкові, як і Терелі, лишалося ще 10 років.

Звільнено також радіоінженера Валерія Остренка, якого арештували в Ризі 1983 року, звинувативши в розповсюдженні націоналістичних листівок. Там, у Ризі, живе його дружина з дочкою і сином. Достроково вийшли на волю ще двоє киян: Віктор Яненко, електрик, ув'язнений 1983 року за розповсюдження інформаційного бюлетеню СМОТ (свій 12-річний термін він відбував у 37-му таборі); Борис Літвінов, журналіст, автор критичної книги про СССР, яку він передав до самвидаву, ув'язнений у 1980 році. Обидва, Яненко і Літвінов, домагалися еміграції. З Харківської тюрми, куди його перевезли з Чистополя, вийшов на волю історик-футуролог Євген Анцупов, засуджений 1981 року на 11 років табору і заслання за прогнозування третьої світової війни та її наслідків.

На початку лютого до Харкова привезли ще двох політв'язнів: радіоінженера Генріха Алтуняна, ув'язненого в 1980 році на термін 12 років і заслання за правозахисні переконання, та лікаря-психіятра Анатолія Корягіна, всесвітньо відомого своєю працею в ролі консультанта Робочої комісії дослідження зловживань психіятрією з політичною метою. Перед приїздом Корягіна до Харкова дружині запропонували готувати документи на виїзд для всієї родини, включно з ув'язненими чоловіком і сином, як умову дострокового звільнення А. Корягіна. Однак, побачення з чоловіком їй не дали так само, як у випадку Лариси Богораз, чоловік якої Анатолій Марченко, помер у Чистополі 8-го грудня 1986 року. Через кілька днів стало відомо, що Корягіна перевезли до Київської тюрми.

З ув'язнених членів Української Гельсінкської Групи, більша частина яких перебуває в таборі особливого режиму (ВС-389/36-1), звільнили одного лише Василя Курила, лікаря-дентиста з Червонограда Львівської області. В. Курила звільнили не на підставі указу з 2-го лютого, а на підставі рішення медичної комісії — за станом здоров'я (у нього серцева хвороба і туберкульоза очей, він сліпне).

Є чутка, що в Пермській області до медичної комісії представлено документи близько 600 в'язнів, в основному з кримінальних таборів. Очікують звільнення більшої кількости політичних в'язнів. Крім названих вище харків'ян, до місцевих тюрем привезли ще кількох в'язнів сумління (москвичів Михайла Ривкіна, Валерія Сендерова, Олексія Смірнова і Сергея Ходоровича) та братів Едуарда і Тенгіза Гулавів з Тбілісі. Крім того в зоні суворого режиму 36-го табору багатьох політв'язнів фотографували, видавши їм для цього одяг, як звичайно роблять перед звільненням. Серед фотографованих — двоє засуджених не за антисовєтську агітацію і пропаганду, як майже всі інші звільнені (стаття 70 Карного кодексу РСФСР, якій в Карному кодексі УССР відповідає стаття 62), а за „зраду батьківщини". Це Вячеслав Черепанов з Вільнюса і Богдан Климчак із Тернопільської області. Обидва дістали терміни за спробу втечі з СССР через кордон.

Двох українських правозахисників, що відбувають 15-річні терміни в зоні особливого режиму 36-го табору, недавно теж привозили в Україну: члена УГГ юриста Левка Лук'яненка до Чернігівської тюрми, і психолога Михайла Гориня до Львова. Однак, їх повезли назад до табору (Лук'яненка 11-го січня, а Гориня мали вивезти при кінці січня).

Петрові Рубанові в половині грудня дали коротке побачення з дружиною. Після побачення вона писала, що в таборі тепер поліпшили медичну допомогу, але режим далі залишається нестерпним. Миколі Горбалеві, до якого 23-го грудня приїхала дружина, в тому самому таборі особливого режиму побачення не дали, оголосивши 22-го грудня ввечері кварантанну з приводу грипи.

Чутка про дострокове звільнення Захара Зунщайна і Йосифа Зісельса виявилась неправдивою. Так само помилково подають за інформаціями з Москви повідомлення про дострокове звільнення Данила Шумука. Д. Шумук закінчив свій термін заслання ще на початку січня і тепер домагається дозволу на еміграцію до Канади. У зв'язку з цими клопотаннями він і опинився недавно в Москві.

26-го січня районний прокурор запропонував Олександрові Шевченкові, який відбуває в Казахстані трирічне заслання після п'ятьох років табору, написати заяву на помилування. О. Шевченко відповів категорично, що не визнає жадного суду над собою і вимагав звільнення на підставі своєї касаційної скарги з 31-го березня 1981 року. Після цього Шевченка почали цькувати на роботу. Попри серйозні хвороби, його посилають на тяжкі роботи в поле і навіть довідки про процес лікування 12-палої кишки що він проходить тепер, визнають недостатньою підставою для легшої роботи.

Більшість звільнених, не впадаючи в евфорію з приводу кампанії, яку тепер проводять у таборах, все ж висловлюють надію, що процес звільнення політв'язнів триватиме далі.

АРТИСТ БАЛЕТУ Рудольф Нурєєв, який залишився на Заході понад 25 років тому, висловив бажання відвідати СССР, щоб побачитися з матір'ю і показати своїм колишнім співвітчизникам „як ми танцюємо клясику на Заході".

КЕННЕТ Д. ЕЙДЕЛМАН, дирекртор контролі зброєнь в Адміністрації президента Роналда Регена заявив, що европейські альянти не можуть вимагати від З'єднаних Стейтів Америки, щоб вони пристосували повністю свою політику і свою оборонну стратегію до їхніх інтересів, а вже в ніякому разі вони не можуть диктувати Вашінгтонові чи він має притримуватися договору про нуклеарну стратегічну зброю з 1972 року, чи ні. „Я дійсно думаю, що принаймні більшість деяких альянтів не мають квалітативної можливости перевірити, що діється, наприклад, за Залізною заслоною і чи Совєтський Союз притримується цього договору". Вимога до Вашінгтону, на думку Ейделмана, є дуже однобічною і до певної міри кривдячою бо все, що ЗСА роблять в ділянці оборони, роблять це для всіх вільних країн Заходу, а не тільки для ЗСА.

К. ЗЕЛЕНКО — УКРАЇНЕЦЬ

У передовій статті „Свободи" ч. 21 з 3-го лютого 1987 року подано, що автор статті поміщеної у лондонському польському часописі „Трибуна" п.н. „Українська еміграція" це поляк, який скривається під псевдонімом. Константина Зеленка. На ділі це справжнє прізвище українського публіциста та діяча демократичного табору, що постійно перебуває у Великій Британії. — Ред.